

Datum: 31.03.2020. godine

Broj: Oi-K-SA-55/20

Federalna uprava civilne zaštite
Federalni stožer civilne zaštite
fucz@fucz.gov.ba

Republička uprava civilne zaštite Republike Srpske
Republički stožer za izvanredne situacije
ucz@rucz.vladars.net

Federalno ministarstvo zdravstva
amra.karic@fmz.gov.ba

Federalno ministarstvo rada i socijalne politike
info@fmrsp.gov.ba

Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske
ministarstvo-zdravlja@mzsz.vladars.net

Udruženje poslodavaca Federacije Bosne i Hercegovine
info@upfbih.ba

Unija udruženja poslodavaca Republike Srpske
unija.uprs@blic.net

Kantonalni/Županijski krizni stožeri - svim

**Predmet: Preporuke Ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine u svezi sa zaštitom
ljudskih prava ranjivih kategorija građana, dostavlja se**

Štovani,

U smislu članka 1. stavak 1. Zakona o Ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, Institucija ombudsmana je neovisna institucija uspostavljena u cilju promoviranja dobre uprave i vladavine prava, zaštite prava i sloboda fizičkih i pravnih osoba, kako je zajamčeno Ustavom Bosne i Hercegovine i međunarodnim sporazumima koji se nalaze u dodatku ovog Ustava, koja će s tim u svezi nadgledati aktivnosti institucija Bosne i Hercegovine, njezinih entiteta i Brčko Distrikta.

U cilju zaštite prava i sloboda ranjivih kategorija građana, ovim putem ističemo sljedeće:

Uvažavajući do sada izdate naredbe Federalnog stožera civilne zaštite Federacije BiH, Republičkog stožera/štapa za izvanredne/vanredne situacije Republike Srpske, kao i kantonalnih/županijskih kriznih stožera, vodeći se naputcima i preporukama stručnjaka iz oblasti javnog zdravstva, smatramo neophodnim ukazati na potrebu povećanog nadzora i poduzimanja što učinkovitijih mjera u odnosu na rizične i osjetljive skupine građana (starije osobe, osobe sa invaliditetom, djecu, samohrane roditelje), te osobe koje zbog kroničnih oboljenja, autoimunih bolesti i/ili drugih zdravstvenih teškoća spadaju u rizičnu skupinu građana.

Uz puno uvažavanje svih poduzetih aktivnosti u cilju suzbijanja širenja epidemije bolesti COVID-19 Ombudsmani za ljudska prava Bosne i Hercegovine ovim putem ističu da sva nadležna tijela imaju povećanu odgovornost prema ranjivim kategorijama stanovništva, te ohrabrujemo tijela koja imaju ovlasti da poduzmu odgovarajuće mjere kao što su organiziranje radnog procesa u cilju zaštite osoba sa invaliditetom, omogućavanje održavanja kontakta djece sa roditeljem sa kojim ne živi, bez obzira na postojeću zabranu kretanja za mlađe od 18 godina i slično, pojačan nadzor osoba starijih od 65 godina, u smislu njihovih potreba za hranom i lijekovima i slično.

Ombudsmani Bosne i Hercegovine preporučuju poslodavcima da omoguće rad iz doma u svim situacijama u kojima je to moguće za osobe sa invaliditetom, roditelje djece i odraslih sa poteškoćama u razvoju, odnosno osoba koje se brinu za iste, kao i samohrane roditelje. Ukoliko nije moguće organizirati rad iz doma u pojedinim slučajevima preporučujemo da se omoguće najprimjereniji uvjeti koji će osigurati zaštitu zdravlja i prevenciju.

Uvažavajući namjeru nadležnih vlasti da propisivanjem određenih ograničenja suzbiju širenje epidemije bolesti COVID-19 istodobno želimo istaći da restriktivna ograničenja u odnosu na određene ranjive kategorije mogu dovesti to određenih posljedica po iste. Ovo se prvenstveno odnosi na zabranu kontakata sa bliskim srodnicima za osobe sa invaliditetom, odnosno za osobe koje su smještene u ustanove socijalne skrbi, kao i onemogućavanje održavanja kontakata djeteta sa roditeljem sa kojim ne živi. S tim u svezi, prenosimo stav Specijalne izvjestiteljice Ujedinjenih naroda za prava osoba sa invaliditetom, koja smatra da: *“Ograničavanje kontakata sa bliskim osobama ostavlja osobe sa invaliditetom u potpunosti nezaštićene od bilo kojeg oblika nasilja ili zanemarivanja u institucijama”*.

Nadalje, stare i iznemogle osobe, kao i osobe sa invaliditetom, često ne mogu samostalno funkcionirati i primorane su koristiti različite oblike potpore kao što su dostava hrane, lijekova, različite oblike asistencije, te shodno tomu smatramo da je neophodno razmotriti mogućnost i uložiti dodatne napore da se svim navedenim kategorijama omogući nastavak pružanja usluga. Osobama koje pružaju pomoć i potporu potrebno je osigurati zaštitnu opremu.

U danima kada nadležna tijela vlasti svih razina intenzivno rade na suzbijanju širenja epidemije bolesti COVID-19, neophodno je osobama sa poteškoćama, posebno gluvim i naglupim osobama omogućiti neometan pristup informacijama, odnosno preporukama kriznih stožera. S tim u svezi, preporučujemo da najvažnije preporuke i informacije budu dostupne na znakovnom jeziku.

Ombudsmani Bosne i Hercegovine smatraju da jedino zajedničko djelovanje građana i nadležnih vlasti može doprinijeti suzbijanju širenja COVID-19, te ovim putem ohrabrujemo nadležna tijela vlasti da poduzmu sve potrebne mjere, s tim da poduzete mjere budu pažljivo odmjerene i minimalne za zaštitu javnog zdravlja, posebice ranjivih kategorija građana.

Ombudsmani Bosne i Hercegovine
Prof.dr. Ljubinko Mitrović, v.r.
Dr. Jasminka Džumhur, v.r.
Nives Jukić, v.r.

Dostavljeno:

- u naslovu
- u evidenciju